

Научно здружение на ендокринолози
и дијабетолози на Македонија

Scientific Association of Endocrinologists
and Diabetologists of Macedonia

Дијабетолошки
денови

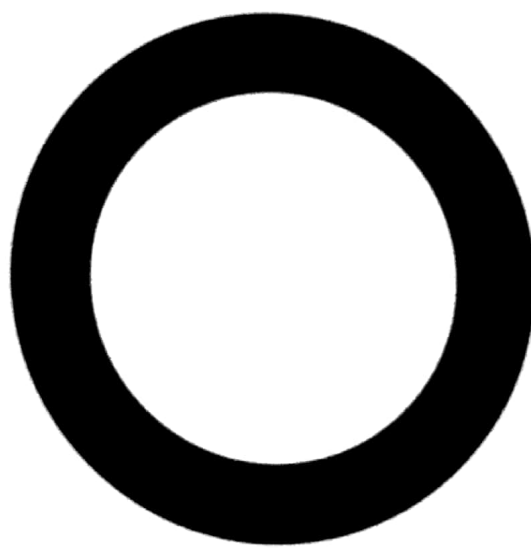
Diabetes
ays
with international participation

Дојран
Хотел „Романтик“

31.03.2017
02.04.2017

Dojran
Hotel "Romantique"

ПРОГРАМА И КНИГА НА АПСТРАКТИ
PROGRAM AND ABSTRACT BOOK

unite for diabetes

Генерален спонзор
General Sponsor

ALKALOID
SKOPJE
www.alkaloid.com.mk

Д-р Ивица Смоковски MD, PhD

Д-р Ивица Смоковски (mr.sci.med, dr.sci.med) е специјалист по интерна медицина на Универзитетската клиника за ендокринологија, дијабетес и метаболни нарушувања во Скопје и е медицински советник во Кабинетот на Министерот за здравство на Република Македонија. Член е на Националната комисија за дијабетес, национален претставник во Европската асоцијација за предиктивна, превентивна и персонализирана медицина (дијабетес) и контакт лица од Министерството за здравство за Меѓународната федерација за дијабетес. Има големо искуство во клиничките истражувања и добрата клиничка пракса кај дијабетесот и е одговорен за бројни национални проекти од областа на здравството.

Dr. Ivica Smokovski, M.D., Mr. Sci.Med, Ph.D.

Dr. Ivica Smokovski (M.D., Mr.Sci.Med, Ph.D.) is a specialist of Internal Medicine at the University Clinic of endocrinology, diabetes and metabolic disorders in Skopje, and also serves as Medical Advisor in the Cabinet of Minister of Health (MoH) of the Republic of Macedonia. He is a member of National Diabetes Committee, National Representative in European Association for Predictive, Preventive and Personalized Medicine (Diabetes), and is a MoH liaison person for International Diabetes Federation (IDF). Has a vast experience in clinical research and GCP in diabetes and has been responsible for numerous national healthcare projects.

АКТУЕЛНИ УПАТСТВА ЗА ПРОЦЕНКА НА КАРДИОВАСКУЛАРНИОТ РИЗИК КАЈ ПАЦИЕНТИ СО ДИЈАБЕТЕС

Кардиоваскуларните заболувања се главна причина за морбидитет и морталитет кај дијабетичните пациенти, а кардиоваскуларниот ризик е зголемен најмалку два пати кај жени и најмалку два пати кај мажи со дијабетес во споредба со недијабетична популација.

Проценката на кардиоваскуларниот ризик е од критична важност за модификација на ризик факторите со цел превенција или одложување на кардиоваскуларните настани. Проценката на кардиоваскуларниот ризик е важна алатка во концептот на пациент-центрична грижа од причина што вклучува активно учество на дијабетичните пациенти во процесот на одлучување, што резултира со поголемо придржување до договорените третмани. Сепак, постојат разлики во актуелните упатства на различните меѓународни авторитети за користењето на проценката на кардиоваскуларниот ризик кај пациентите со дијабетес. Имајќи ја во предвид дијабетичната пандемија во светски рамки и тесната поврзаност со кардиоваскуларните заболувања, постои ургентна потреба од воедначување на актуелните упатства за проценка на кардиоваскуларниот ризик и нивната употреба во клиничката пракса.

CURRENT GUIDELINES ON CARDIOVASCULAR RISK ASSESSMENT IN DIABETIC PATIENTS

Cardiovascular diseases are the main reason for morbidity and mortality in diabetic patients, and cardiovascular risk is increased at least two times in men, and at least four times in women with diabetes, compared to non-diabetic population. Cardiovascular risk assessment is of critical importance in the modification of risk factors aimed at prevention or delay of future cardiovascular events. Cardiovascular risk assessment is an important tool in the concept of patient-centered care, as it includes active participation of diabetic patients in decision-making process resulting in higher compliance with the treatments agreed. However, there are differences in the current guidelines of various international authorities for the use of cardiovascular risk assessment in diabetic patients. Taking in consideration the worldwide diabetes pandemic and its close association with cardiovascular diseases, there is an urgent need for streamlining of current guidelines on cardiovascular risk assessment and its use in clinical practice.